

Examen VMBO-KB

2013

tijdvak 2
maandag 17 juni
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 24 vragen, een samenvatting en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 48 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1

4p **1 Zoekend lezen**

Lees eerst de vragen en zoek vervolgens de antwoorden op in de tekst.

- 1 Tussen welke bedragen in heeft de ANWB-test headsets ingekocht?
- 2 Van welke twee merken zijn de meeste headsets gebruikt in deze test?
- 3 Welk model headset is het duurste?
- 4 Van welk merk is het model WEP450?
- 5 Hoeveel modellen zijn er gebruikt bij de headset test?
- 6 Welk model headset is het goedkoopst?
- 7 Welk model scoorde het hoogste (zeer goed) op het onderdeel gebruiksgemak?
- 8 Op welke website kun je meer informatie vinden over de Jawbone Icon The Hero?
- 9 Welke twee modellen van het merk Iqua zijn getest?
- 10 Van welke drie headsets kun je de oorhaken in z'n geheel demonteren?

Tekst 2

7p **2 Samenvattingsopdracht**

Vat de tekst *Een geknal en gekrijs* samen in maximaal 140 woorden. Besteed in je samenvatting alleen aandacht aan de volgende punten:

- 1 de belangrijkste verklaring voor het bestaan van de afdeling Bird Control op Schiphol;
- 2 de twee taken van de afdeling Bird Control;
- 3 de twee problemen waar de vogelwachten mee kampen;
- 4 het belangrijkste kenmerk waaraan methoden om vogels te bestrijden op vliegvelden moet voldoen;
- 5 voor welke redelijk succesvolle manier Rotterdam heeft gekozen.

Maak er een samenhangend geheel van. Gebruik geen telegramstijl. Noem niet onnodig voorbeelden. Tel het aantal woorden en zet het aantal onder de samenvatting. Zet de titel erboven.

Tekst 3

- 1p 3 *Veilig werken aan uw veiligheid.*
Wiens 'veiligheid' wordt in deze zin bedoeld?
De veiligheid van
A alle automobilisten die in heel Nederland rijden.
B automobilisten die in de regio's Noord-Holland en Utrecht rijden.
C wegwerkers die in de regio's Noord-Holland en Utrecht werken.
D wegwerkers die in heel Nederland werken.
- 1p 4 Het doel van de advertentie is automobilisten goed te informeren over wegwerkzaamheden.
Automobilisten kunnen zich het best voorbereiden door
A oranje veiligheidsvestjes te dragen.
B tijdig in te voegen en niet te hard te rijden.
C uit te zoeken waar wegwerkzaamheden zijn.
D vooral in de weekenden en 's nachts de weg op te gaan.
- 1p 5 Op de afbeelding zie je een wegwerker.
→ Citeer uit de tekst de zin die het best bij de afbeelding past.

Tekst 4

- 1p 6 Hoe wordt de tekst ingeleid in alinea 1?
De schrijver
A beschrijft een grappige situatie om de aandacht te trekken.
B geeft een reden voor het schrijven van de tekst.
C geeft een samenvatting van de belangrijkste informatie.
D noemt de aanleiding voor het schrijven van de tekst.
- 1p 7 In alinea 3 wordt een verschil uitgelegd.
→ Beschrijf dit verschil in maximaal 25 woorden.
- 1p 8 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van alinea 4?
A De ontwikkeling van de robot
B De robot vergelijkbaar met de hobbycomputer
C Robottechnologiecentrum
D Universiteiten en robottechnieken

- 1p 9 Wat is het verband tussen alinea 5 en 6?
A Alinea 5 en 6 vormen een opsomming
B Alinea 5 en 6 vormen een tegenstelling.
C Alinea 6 geeft een voorbeeld bij de informatie uit alinea 5.
D Alinea 6 is een uitwerking van alinea 5.
- 1p 10 “Maar een gewoon woonhuis is een veel uitdagendere omgeving dan een fabriek” (regels 88-90)
→ Citeer de zin uit alinea 5 of 6 die dit het beste uitlegt.
- 1p 11 Een schrijver kan in een tekst gebruik maken van:
1 feiten
2 zijn eigen mening
3 de mening van anderen
Waarvan maakt de schrijver gebruik in alinea 5, 6 en 7?
A alleen 1 en 2
B alleen 1 en 3
C alleen 2 en 3
D 1, 2 en 3
- 2p 12 In alinea 7 van de tekst worden voor- en nadelen van de stofzuigrobot genoemd.
→ Noteer in de uitwerkbijlage vier voordelen en vier nadelen van de stofzuigrobot.
- 1p 13 In de tekst lees je dat er op verschillende manieren onderzoek gedaan wordt naar robottechnologie. Er worden twee voorbeelden van onderzoek genoemd.
→ Noem beide voorbeelden.
- 1p 14 In alinea 7 lees je dat de stofzuigrobot een stuk minder intelligent lijkt.
→ Uit welk(e) woord(en) blijkt het tegendeel?
- 1p 15 Welke zin geeft de hoofdgedachte van de tekst het beste weer?
A De robottechnologie maakt een snellere ontwikkeling door dan de computertechnologie.
B Er zijn tientallen verschillende huishoudrobots op de markt met elk één specialisme.
C Ontwikkelingen in de robotindustrie leiden tot robots voor huishoudelijke toepassingen.
D Veel universiteiten in Nederland houden zich bezig met robottechnologie.

Tekst 5

- 1p 16 Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
De tekst wordt ingeleid door
- A de mening van de schrijver voorop te stellen.
 - B de opbouw van de tekst aan te geven.
 - C een belangrijke uitspraak over het onderwerp te doen.
 - D vooraf een advies over het onderwerp te geven.

- 1p 17 Wat is het verband tussen alinea 3 en alinea 4?
- A Alinea 3 en 4 vormen samen een opsomming.
 - B Alinea 3 en 4 vormen samen een voorspelling.
 - C Alinea 4 geeft een bewijs voor het gestelde in alinea 3.
 - D Alinea 4 noemt een gevolg van het gestelde in alinea 3.

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 18 en 19.

We kunnen de tekst verdelen in vijf delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2, 3 en 4

Deel 3: alinea's 5 en 6

Deel 4: alinea's 7 en 8

Deel 5: alinea 9

- 1p 18 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2, 3 en 4)?
- A Gezondheidsrisico's bij voedsel
 - B Kunstmatige en plantaardige stoffen
 - C Veiligheid voor snoepen
 - D Wetenschappelijke testen

- 1p 19 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4 (alinea's 7 en 8)?
- A Inspelen op consumentengevoelens
 - B Kunstmatige kleurstoffen veroorzaken gedragsstoornissen
 - C Plantaardige stoffen in snoepgoed zijn gezonder
 - D Verwijderen van schadelijk snoepgoed

- 1p 20 "Veiligheidsstudies die momenteel voor alle kleurstoffen, ook de natuurlijke, worden gedaan, moeten uitwijzen of ze ook daadwerkelijk veilig zijn." (regels 26-30)
- Citeer een zin uit alinea 7, 8 of 9 waaruit blijkt dat dit onderzoek nog niet is afgerond.

- 1p 21 Er zijn verschillende redenen waarom fabrikanten vaker plantaardige stoffen gebruiken. Een reden is dat kunstmatige kleurstoffen ter discussie staan.
- Citeer de zin uit alinea 3 waaruit blijkt waarom producenten een extra reden hebben om gebruik te maken van plantaardige stoffen.

- 1p 22 Professor Rietjens zit in een panel van experts dat opnieuw onderzoek heeft gedaan naar de veiligheid van de kunstmatige azo-kleurstoffen.
→ Leg uit wat de verschillende meningen zijn van professor Rietjens en ouders over kunstmatige kleurstoffen.
Betrek beiden in de formulering van je antwoord.
Gebruik voor je antwoord niet meer dan 30 woorden.
- 1p 23 Wat is het voornaamste doel van de schrijver met deze tekst?
A adviseren
B gevoelens tot uitdrukking brengen
C informeren
D tot handelen aansporen
- 1p 24 Wat is de hoofdgedachte van de tekst *Eten en snoep bekennen kleur*?
A De voedselindustrie maakt steeds meer gebruik van natuurlijke kleurstoffen in haar producten, omdat de consumenten dat willen.
B Het gevoel van onveiligheid dat consumenten hebben over het gebruik van kunstmatige kleurstoffen wordt door de Southamptonstudie versterkt.
C Natuurlijke en plantaardige stoffen in voeding hebben de naam beter voor de gezondheid te zijn dan kunstmatige, maar dat is nog niet bewezen.
D Onderzoeken naar de veiligheid van kleurstoffen hebben uitgewezen dat kunstmatige stoffen in voedsel beter zijn dan natuurlijke en plantaardige stoffen.
- 1p 25 Hoe staat de schrijver tegenover de uitspraken van de deskundigen?
De schrijver
A gebruikt de uitspraken vooral om haar eigen standpunt te verdedigen.
B geeft de uitspraken weer zonder verder commentaar.
C laat merken het oneens te zijn met de uitspraken.
D trekt de juistheid van de uitspraken in twijfel.

Schrijfpdracht

De school waarop jij zit, is net verhuisd naar een nieuw gebouw. De directie heeft rekening willen houden met de wensen van leerlingen en heeft daarom allerlei werkgroepen opgericht om mee te denken over de inrichting van de school. In een van deze werkgroepen kan meegepraat worden over het eten, drinken en snoep dat in de kantine verkocht gaat worden. Jij bent lid van deze werkgroep.

Omdat steeds meer jongeren te kampen hebben met overgewicht, wil de directie vooral de verkoop van gezond eten en drinken stimuleren en de verkoop van snoep beperken. Jullie werkgroep is hiermee aan de slag gegaan en er is een gezond en lekker aanbod aan eten en drinken gekomen.

Jij schrijft, namens de werkgroep, een stuk voor de schoolkrant. Hierin stel je de werkgroep voor, leg je uit waarom voor een gezond aanbod in de kantine gekozen is en waarom gezond eten zo belangrijk is. Ook probeer je de leerlingen enthousiast te maken voor de keuze van de werkgroep.

Bij je zoektocht naar informatie over het onderwerp vond je in de krant het artikel *Eten en snoep bekennen kleur*, over kleurstoffen in snoep. Via Google kwam je terecht op de website degezondeschoolkantine.nl. Daar las je onder andere dat steeds meer jongeren ongezond eten. Ook weten veel jongeren niet wat de Schijf van Vijf is. Dat is erg jammer, want juist als je in de groei bent, is eten zoals in de Schijf van Vijf wordt aanbevolen heel belangrijk. Gezond eten vormt samen met voldoende bewegen de basis voor een gezond gewicht en lichaam. Dat zorgt weer voor een kleinere kans op chronische ziekten, zoals hart- en vaatziekten, diabetes en een aantal vormen van kanker. Van de Nederlandse jongeren is 15% te zwaar. Het is dus erg belangrijk dat jongeren kiezen voor eten waar hun lijf iets aan heeft. Zeker op school, in de schoolkantine, zou gezond eten gemakkelijk verkrijgbaar moeten zijn.

13p **26 Opdracht**

Schrijf het artikel voor de schoolkrant. Gebruik daarvoor de gegevens uit de tekst op de vorige bladzijde en eventueel de tekst *Eten en snoep bekennen kleur*. Je mag ook zelf gegevens inbrengen.

Besteed in jouw artikel aandacht aan de volgende onderwerpen:

- de aanleiding voor je tekst: opening nieuw schoolgebouw en nieuw aanbod kantine;
- de werkgroep;
- de reden voor een gezond aanbod in de kantine;
- het belang van gezond eten;
- twee elementen die de basis vormen voor een gezond gewicht en lichaam;
- twee voorbeelden van ongezond eten;
- twee voorbeelden van gezond eten;
- het percentage jongeren dat lijdt aan overgewicht;
- verwijzing naar website voor meer informatie.

Maak er een samenhangend geheel van en zet er een passende titel boven.

Zet je naam onder het artikel en vermeld je school en klas.